

ንሰማ ኣዝዩ ሕማቕ ገለ ነገር ኣጋጢምዎ ነይሩ፤
ከምኡ እውን ንሰ ብዛዕባ እዚ ጸገም ኣለዎ።
ንሰ እንታይ ክትገብር ትኽእል?

እዚኣ ሳማ እያ።

ሳማ ምስ ወለዳን ሓፍታን ብሓባር ትነብር።

ንሳ ሕጂ ሓዲ ዓመት ኣብ ኔዘርላንድ ትነብር ኣለ።

ንሳ ሕብስቲ ምስራሕ ደስ ይብላ።

ንሳማ ጽቡቕ ካይስማዓን።

ሳማ ንእሸተይ እንከላ፣ ሓዲ ኣዝዩ ሕማቕ ገለ ነገር ኣጋጢምዎ ነደሩ። ንሳ ብዛዕባ እዚ ክትዛረብ ካይትደልደን።

ሳማ ሓዲ ሓዲ ግዜ ቀልጢፋ ትሓርቐ ወይ ቀልጢፋ ትስንብኳ። ንሳ ካልኦት ሰባት እንታይ ደገብሩ ከምዘለዉ ቀዳሊ ተቋምት። ንሳ ኋምዲታት ምስ እትሰምዕ ቀልጢፋ ትስንብኳ።

ሳማ ኣብ ገዛ ጥቓ ኣዲኣ ክትከውን ትደልይ። ሳማ መብዛሕትኡ ግዜ ዘባህርር ሕልሚ ትሓልም።

ንሳማ ኣዲኣ መብዛሕትኡ ግዜ ምስ ሳማ ኣብቲ ክፍሊ ትኋቕስ።

ሳማ ትፈርሕ እያ፣ ብዛዕባ እዚ ኹኣ ጸገም ኣለዎ።

ነፍስወከፍ ሰብ ሓዲ ሓዲ ግዜ ይፈርሕ ወይ ጽቡቕ ኣይስምዖን እዩ።

እንተኾነ ግን ሳማ ብዛዕባ እዚ ብዙሕ ጸገም ኣለዎ። ካብ ካልኦት ቆልዑት ንላዕሊ።

ሳማ ኣብ ገዛ ንበይና ክትከውን ኣይትደልይን።

ንሳማ ብዙሓት ጸገማት ካለውዋ።

ወለዳ ንሳ ቀልጢፋ ትሓርቐ ኮይና ረኺቦማ። ኣብ ቤት-ትምህርቲ መምህራ ኣውን ሳማ ብግቡኣ ኣቓልቦ ከምዘይትገብር ትዘረብ። እቶም ኣብቲ ናታ ክፍሊ ዝርከቡ መምህርታ ቆልዑት፣ ሳማ መብዛሕትኡ ግዜ ትርበሽ ምኳና ይዘረቡ።

ንሳ ቀልጢፋ ትስንብድ። ንኣብነት ድምጺታት ምስ እትሰምዕ።

መሓዛኣ ብዛዕባ እዚ ሻቕሎት ካለዋ።

ንሳማ መሓዛኣ ትሕግዛ።

ንሳማ መሓዛኣ ክትሕግዛ ትደልደ። ሳማን መሓዛኣን ብሓባር ናብ ሓንቲ ሳማ እትኣምና መምህር ከደደን። እታ መምህር ጽቡቕ ገደራ ሰሚዓተን። እታ መምህር ንሳማ ሓገዝ የድልፍ እዩ ኢላ ሓሲባ። ከምኡ እውን ሓንቲ ወሃቢት ክንክን ናይቲ ቤት-ትምህርቲ ብዛዕባ እዚ ንምሕሳብ ተሓባቢራ።

ሓዲ ቆልዓ ኩሉ ግዜ ንሓዲ ሰብ ናብ ቆጶራ ክማለኽ ይኸኸል እዩ። እቲ ቆልዓ ዝኣምኖ ዝኾነ ሰብ።

ሓኪም-ንኡሳት፣ ሓኪም-ገዛን ጉጅለ ከባቢን ንቆልዑት ሓገዝ ከዋዱ ድሎም ይኸኸሉ እዮም።

ሳማ ናብ በዓልቲ-ሞያ ስነ-ኣክምሮ ትኸይድ።

ብሓገዝ ናይ ቤት-ትምህርቲ ሳማ ናብ በዓልቲ-ሞያ ስነ-ኣክምሮ ከይዳ። ሳማ ናብ በዓልቲ-ሞያ ስነ-ኣክምሮ ንበይና ትኸይድ። በዓልቲ-ሞያ ስነ-ኣክምሮ ንሰባት ምስኦም ብምዝርራብ ትሕገዝ። እንተኛኣ ብቋንቋ ጌዘርላንድስ ክትዛረብ ዘይደለኻ ወይ ክትዛረብ ዘይትኸእል ኮይንካ፣ ሓዲ ኣተርጓሚ ንኸገበረልካ ክትሓትት ትኸእል ኢኻ። ኣተርጓሚ ቋንቋ ብምትርጓም ይሕገዝ።

- ሀ. ሳማ መጀመርታ ምስታ በዓልቲ-ሞያ ስነ-ኣክምሮ ክትላለይ እያ።
- ለ. ኛሕሪኡ ክታ በዓልቲ-ሞያ ስነ-ኣክምሮ መርመራ ትገብር። ንሳ ንሳማ ሕቶታት ትሓታ። ከምኡ ኡውን ንቤት-ትምህርቲ። ንሳማ ክንታይ ከምዘገጠማ ምክንቲ ክትፈልጥ።
- ሐ. ብኛሕሪኡ ክታ በዓልቲ-ሞያ ስነ-ኣክምሮ ንሳማ ክትሕገዝ እያ።

ንሳማ ኣዘዩ ሕማቕ ገለ ነገር ኣጋጢምዎ ነደሩ። ሳማ ብዛዕባኡ ክትሓስብን ብዛዕባኡ ክትዛረብን ኣይትደልይን እያ። ክታ በዓልቲ-ሞያ ስነ-ኣክምሮ፣ ንሳማ ኣብ ኣክምሮኣ ዘጸገማ ጉዳይ ከምዘሎ ነገራታ። እዚ ንኣክምሮ ዘሰንብድ ተሞክሮ ማለት ትራውማ ተባሂሉ ይጽዋዕ።

ሳማ ብምኽንያት እቲ ዘጋጠማ ሕማቕ ነገር ጭንቀት ካለዎ።

ሳማ ብምኽንያት እቲ ዘጋጠማ ሕማቕ ነገር ጭንቀት ካለዎ። ንኣኣምሮ ዘሰንብድ ተሞክሮ እንታይ ማለት ምኃኑ እታ በዓልቲ-ሞያ ስነ-ኣኣምሮ ነጊራታ። ስለዚ ኣዘዩ ሕማቕ ገለ ነገር ኣጋጢሙካ ወይ ርኢኻ ነይርካ ማለት እዩ። እዚ ሕጂ ዘጋጠመካ ወይ ቅድሚያ ነዊሕ ግዜ ዘጋጠመ ክኸውን ይኽእል እዩ። ንኣብነት ሓደጋ ወይ ኩናት። በዚ ምኽንያት ኣብ ኣኣምሮኻ ብዙሕ ዘጸግመካ ይህልው።

ኣዋልድን ኣወዳትን ብዛዕባ እዚ ንክልቲኦም ጸገም ክህልዎም ይኽእል እዩ። ነፍሰወከፍ እዚ ጸገም ዘለዎ ሰብ ሓደ ዓይነት ኣይኮነን። ገሊኦም ቆልዑት ሙብዛሕትኡ ግዜ ዘባህርር ሕልሚ ይሓልሙ። ካልኦት ቆልዑት ኣዘዮም ጸጥ ይብሉ። ሓደ ሓደ ግዜ ንገለ እዋን ናብ ዝኾነ ቦታ ኣደርእዮን። ወይ ጭንቀት ይስምዖምን ቀልጢፎም ይሓርቁን። ካልኦት ቆልዑት እንደገና ቀልጢፎም ይስንብዱ።

ገሊኦም ቆልዑት ንዝኾነ ሰብ ኣይኣምኑን። ሙብዛሕትኡ ግዜ ቆልዑት ዝኣበሱ ማለት ዝበደሉ ኮይኑ ይስምዖም።

ኣብ መላእ ዓለም ንቆልዑት ኣዝዮም ሕማቓት ነገራት ከጋጥምዎም ይኸኣሉ እዮም።

ኣብ ኩለን ሃገራት ናይ ዓለም ንቆልዑት ኣዝዮም ሕማቓት ነገራት ከጋጥምዎም ይኸኣሉ እዮም። እዚ ኣብ ኩሉ ቦታ ከጋጥም ይኸኣል እዩ። ኣብ ገዛ፣ ኣብ ቤት-ትምህርቲ፣ ኣብ ስፖርት ወይ ኣብ ጎደና።

ከጋጥሙ ዝኸኣሉ ዝተፈላለዩ ኣዝዮም ሕማቓት ነገራት ኣለዉ። ሓዲ ሓዲ ግዜ ንዓኻ ሓዲ ኣዝዮ ሕማቕ ገለ ነገር የጋጥመካ። ንኣብነት ሓዲ ዝጎድኣካ ሰብ። ወይ ሓዲጋ። ከምኡ እውን ሓዲ ሓዲ ግዜ፣ ኣዝዮ ሕማቕ ዝኾነ ገለ ነገር ንካልኦት ሰባት ከጋጥምዎም ትርእይ። ንኣብነት ዝዋግኡ ሰባት። እዚ ገና ንነዊሕ እዋን ጸገም ከገብረልካ ይኸኣል። እንተኳን ጽቡቕ ዘይተሰመዓካ፣ ሓገዝ ምሕታት ጽቡቕ እዩ። ንስኻ ዝበደልካዮ ነገር የለን።

ሳማ ሓገዝ ትቐበል።

እታ በዓልቲ-ሞያ ስነ-ኣእምሮ ንሳማ ሓገዛታ። ዝተፈለለዩ ኣገባባት ናይ ሓገዝ ኣለዉ። ሓዲ ኣገባብ ምዃራብ እዩ። እታ በዓልቲ-ሞያ ስነ-ኣእምሮ፣ እንታይ ከምዘገጠመ ብዝምልከት ምስ ሳማ ተዘራራባ። ከምኡ እውን ብዛዕባ እዚ ብዙሕ ጸገም ንኸይህልዎ ምሂራታ።

እታ በዓልቲ-ሞያ ስነ-ኣእምሮ ንወለዲን ንመምህርን ናይ ሳማ እውን ሓገዛቶም።

ሳማ ምስታ በዓልቲ-ሞያ ስነ-ኣእምሮ ንምዃርራብ ኣሸጋሪ ኮይኑ ረጂባቶ፣ እንተኾነ ግን ሓጋዚ እዩ።

ንሳ ነፍስወከፍ ሰሙን ናብታ በዓልቲ-ሞያ ስነ-ኣእምሮ ትኸይድ።

ንሳማ ዝሓሸ ደስምዓ።

ሳለ ኦቲ ሓገዝ ንሳማ ሕጂ ዝያዳ ዝሓሸ ኮይኑ።

ሕጂ ሳማ ካብ ናይ ቅድም ዝተሓተ ፍርሒ ደስምዓ፣ ከምኡ እውን ንሳ ቀልጢፋ ኣይትሰንብድን። ንሳ ኣብ ክፍሊ ብዝሓሸ ኣቓልቦ ክትገብር ትኽእል። ንሳ እንደገና ኣብ ገዛ በይና ክትከውን እውን ትደፍር።

ወለዳ ንዓኣ ዝሕግዘዋ እውን ብምክፍም ሳማ ሕጉስቲ እያ።

Tekst: Isabel Gossett, Nienke Bekkema, Irma Hein, Anna de Haan en Marjolijn van Leeuwen

Illustraties: Monica Hajek

Klankbordgroep: Marzouka Boulaghbage, Meron Tewelde, Iyad Abdullah, Ouardia Sojah en Gülsen Baygül.

M.m.v.: Karin Egelmeer, communicatieadviseur Pharos.

Onmisbare steun: De jongeren die ons hielpen deze beeldverhalen te testen.

© Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie, Pharos en Level, 2021.

Beeldverhalen in andere talen en de animaties van deze uitgave in het Nederlands, Pools, Tigrinya en Arabisch vind je op de websites van het Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie en Pharos.

De beeldverhalen en animaties zijn mogelijk gemaakt door Stichting Kinderpostzegels.

